T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/182
KARAR NO : 2023/221
KARAR TR : 27/03/2023

ÖZET: Kamu tüzelkişiliği niteliğini haiz olmayan, özel hukuk tüzel kişisi aleyhine açılandavanın,özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
Vekili : Av. S. Ş
Davalı : A. E. D. A.Ş.
Vekili : Av. S. A

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, taraflar arasında Sistem Kullanım Anlaşması (İletim Sistemi) imzalandığını, sistem kullanıcısının iletim sistemini kullanma hakkını elde ettiğini,Sistem Kullanım Anlaşmasının 9. maddesi uyarınca *"Maksimum enerji alış ve maksimum enerji veriş kapasitelerinin"* aşılması nedeniyle anlaşmada yer alan cezai şart hükümlerininuygulanacağınıntaraflarca kabuledildiğini, iletim sisteminin hatalı kullanımı nedeniyle iletim sistemine verilen zarar karşılığı olarak Ocak-Aralık 2016 dönemine (yıllık) ait 06/07/2017 tarihli, SK12017000000618 nolu1 adet fatura düzenlendiğini, davalı tarafından ödenmeyen 50.254,51 TL faturanın son ödeme tarihinden itibaren işleyecek gecikme zammı ve gecikme zammının KDV'si ile birlikte tahsiliistemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesi 02/03/2022 tarih ve E.2021/809, K.2022/130 sayı**ile,uyuşmazlığınidari yargı yerinde görüleceğinden bahisle 6100 sayılı HMK'nın 114/(l)-b ve 115/(2). maddeleri uyarınca dava şartı olan *"yargı yolunun caiz olmaması"* nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş,karara karşıistinaf isteminde bulunması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi 16/11/2022 tarih ve E.2022/1951, K.2022/1819 sayı ile, istinaf kanun yolu başvurusununreddine kesin olarak karar vermiş ve görevsizlik kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava, sözleşmeden kaynaklanan cezaî bedelin tahsili istemine ilişkindir.

İhtilaf, davalının maksimum enerji alış kapasitesini aşıp aşmadığı, aştığından bahisle davacı tarafından talep edilen ceza bedellerinin haklı olup olmadığı ve tahsilinin gerekip gerekmediği, noktasındadır.

Yargıtay 15.HD'sinin 24/05/2021 tarih, 2021/2530 E., 2021/2151 K. Sayılı ilâmı ile;

1-Dava, taraflar arasındaki sistem kullanım anlaşması uyarınca davalı tarafından düzenlenen ve davacı tarafça ödenen ceza faturalarının bedelinin tahsili istemine ilişkindir.

02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 8 nci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş, buna göre "İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen ceza-i şartları ve diğer yaptırımları uygulamak" TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında gösterildikten sonra 6446 sayılı Kanun'a Ek Madde 3 ile "8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür." hükmü eklenmiş, 46. madde ile de Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

Bu bağlamda, ilk derece mahkemesinin karar tarihinden sonra yürürlüğe giren 7257 sayılı Kanun ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerine ilişkin ceza-i şartlara ilişkin uyuşmazlıkların idari yargı yolunda görüleceği hükme bağlandığından yargı yoluna ilişkin bu değişikliğin usul hükmü niteliğinde olduğu, derhal ve kesinleşmemiş tüm uyuşmazlıkları da kapsar şekilde uygulanması gerektiği anlaşıldığından 6100 sayılı HMK'nın 114/1 -b maddesine göre dava şartı olan

"yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi gerektiğinden ilk derece mahkemesi kararının bozulması uygun görülmüştür (...)" ilamı ve yasal düzenleme dikkate alındığında Somut olayda; 7257 sayılı Kanun ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerine ilişkin ceza-i şartlara ilişkin uyuşmazlıkların idari yargı yolunda görüleceği hükme bağlandığından yargı yoluna ilişkin bu değişikliğin usul hükmü niteliğinde olduğu, derhal ve kesinleşmemiş tüm uyuşmazlıkları da kapsar şekilde uygulanması gerektiği anlaşıldığından; 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi gerekmiştir."

3. Davacı vekilibu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 8. İdare Mahkemesi 29/12/2022 tarih ve E.2022/2612 sayı ile**davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına, dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Uyuşmazlıkta; davalı Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin bir özel hukuk tüzel kişisi olduğu, uyuşmazlığın da davacı TEİAŞ'ın sistem kullanım anlaşmasına dayandırdığı fatura alacağının, bir özel hukuk tüzel kişisi olan ticaret şirketinden tahsiline yönelik olduğu, söz konusu uyuşmazlıkta herhangi bir idari işlem veya eylem bulunmadığı, yukarıda açık metnine yer verilen 6446 sayılı Kanun'un Ek 3'üncü maddesinin de sistem kullanım ihlalleri sonucunda uygulanan yaptırımlara karşı sistem kullanıcıları firmalarca açılan davalara ilişkin olup anılan hükmün iş bu davada uygulama olanağının bulunmadığı anlaşılmakla, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır."

IV. İLGİLİ HUKUK

5.2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

6. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 27/03/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyası örneğinin, ekinde adli yargı dosyası örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

7. Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ileDanıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

8. Dava, iletim sisteminin hatalı kullanımı nedeniyle iletim sistemine verilen zarar karşılığı düzenlenen ve davalı tarafça ödenmeyen Ocak-Aralık 2016 dönemi (yıllık) 06/07/2017 tarihli SK12017000000618 nolu ve 50.254,51 TL meblağlı fatura alacağının tahsili istemiyle açılmıştır.

9. Davalı Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (Akdeniz EDAŞ), Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) Özelleştirme Yüksek Kurulunca özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu doğrultuda Akdeniz Edaş'ın TEDAŞ'a ait olan %100 oranındaki hissesinin özelleştirilmesi için 12/11/2012'de yapılan ihaleyi Cengiz-Kolin-Limak Ortak Girişim Grubukazanmış ve 28/05/2013 tarihi itibari ile özelleştirme işlemleri tamamlanarak Akdeniz EDAŞ anılan Ortaklıkbünyesinde hizmetebaşlamıştır. Bu itibarla davalı şirketin özel hukuk tüzel kişisi sıfatında bir tereddüt yoktur.

10. İdari yargıda husumet kamu düzenindendir ve kendisine karşı dava açılan taraf, davalı mutlaka idare olmalıdır. Yani idari davalarda, davalı her zaman idaredir.

11. Buna göre, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (Akdeniz EDAŞ)'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

12. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Ankara 8. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 02/03/2022 tarih ve E.2021/809, K.2022/130 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 8. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 02/03/2022 tarih ve E.2021/809, K.2022/130 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

27/03/2023 tarihinde,Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, iletim sisteminin hatalı kullanımı nedeniyle iletim sistemine verilen zarar karşılığı düzenlenen ve davalı tarafça ödenmeyen Ocak - Aralık 2016 dönemi (yıllık) 06/07/2017 tarihli 5K12-17000000618 nolu ve 50.254,51-TL meblağlı fatura alacağının tahsili istemiyle açılmıştır.

02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 8 nci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş, buna göre "İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen ceza-i şartları ve diğer yaptırımları uygulamak" TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında gösterildikten sonra 6446 sayılı Kanun'a Ek

Madde 3 ile "8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür." hükmü eklenmiş, 46. madde ile de Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

Somut olayda; 7257 sayılı Kanun ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerine ilişkin ceza-i şartlara ilişkin uyuşmazlıkların idari yargı yolunda görüleceği hükme bağlandığından yargı yoluna ilişkin bu değişikliğin usul hükmü niteliğinde olduğu, derhal ve kesinleşmemiş tüm uyuşmazlıkları da kapsar şekilde uygulanması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, bu davaya ilişkin uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN